

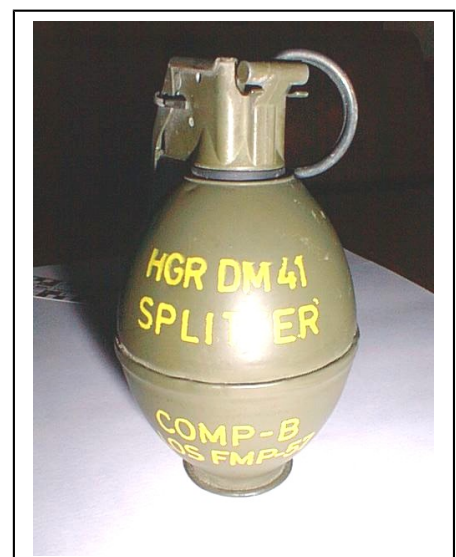
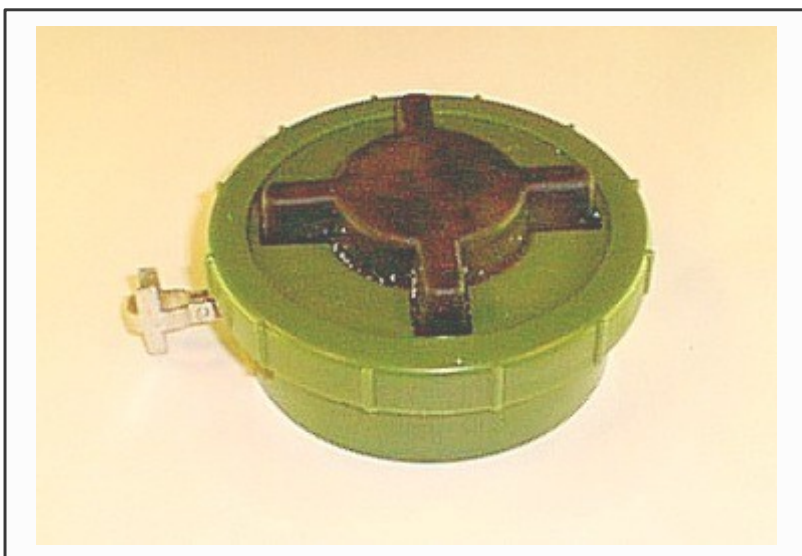
Посібник по анти**ВИБУХОВІЙ** справі

1. Загальні джерела.

Не можна звинувачувати у всьому китайців, але саме вони винайшли порох на початку другого тисячоліття і тим самим ініціювали створення та застосування вибухових речовин (ВР). З другого боку, без пороху не було б можливим виготовлення феєрверків, не було б мисливських пристрастей, і можливо, Остап Вишня не стався, як автор мисливських оповідань.

Після появи пороху винаходом нових ВР довгий час ніхто не займався. Наступний крок в напрямку розвитку “вибухової справи” був зроблений винахідцем динаміту - Альфредом Бернардом Нобелем (1833 – 1896). Поступово людство захопилась цим заняттям, і на сьогодні відомо понад 1000 **ВР** різноманітної потужності, консистенції та призначення. Наслідками цього захоплення є той факт, що ВР стали доволі розповсюдженими, а деякі з них – досить доступними.

У всі часи держави намагалися тримати під контролем обіг ВР і тому більшість ВР виготовляється державними підприємствами. Але завжди знаходились професіонали або любителі гострих відчуттів, які намагаються покращити своє фінансове становище за рахунок виготовлення та продажу як саморобних вибухових пристроїв (СВП), так і промислових боєприпасів.

У насичене гострими відчуттями цивільне життя додаються також ще дві категорії громадян, яких умовно можна назвати “допитливими” та ”пустунами”.

До першої категорії, на жаль, нерідко підпадають діти, яким **“просто цікаво”**. Класичним прикладом представників другої категорії є американські солдати, які з В’єтнаму відправляли рідним, дружинам і знайомим посилки з гранатами, мінами, набоями та іншим. Але, як ви самі розумієте, далеко не всі адресати, що отримали ці “гостинці”, змогли в подальшому розповісти про свої відчуття.

У даний час, коли в Україні проходить період накопичення капіталу, цікавість до засобів усунення конкурентів з боку окремих індивідуумів багатократно зростає. Інтерес – це попит. Попит ініціює пропозицію. Загальними зусиллями вони породжують злочини різноманітного характеру, які пов’язані і із застосуванням вибухових речовин і вибухових пристроїв.

Такого роду злочини є вкрай небезпечними вже тому, що уражаючими факторами вибуху (осколками, ударною хвилею та ін.) може бути не тільки особа або об’єкт, проти якого спрямовано вибух, а й зовсім не причетні до “розборки” люди і об’єкти.

Неможливо обминути і ті вибухи, до яких ВР та ВП “непричетні”. Найбільш розповсюдженими є вибухи газу (метану) в домах та вугільних шахтах. Наприклад, як вказано на фотографії, коли в будинку загинуло шестеро людей.

Разом з тим, властивість вибухати при певних умовах мають деякі предмети і речовини, які знаходяться навколо нас, а саме: парові котли, аерозольні балончики, мучний пил, що знаходиться у повітрі в зваженому стані, хімічні речовини, що неправильно зберігаються, та багато іншого.

На фотографії показано наслідки вибуху пило-газоповітряної суміші в одній з освітніх шкіл.

Навіть, що вже зовсім неможливо б було припустити, звичайний лід має здібність до вибуху і може підірватися.

Взагалі, як це не прикро, **“ЦЕ”** може статися з кожним, однак вірогідність того, що **“ЦЕ”** може статися, для кожного різна. Єдиним способом зменшення цієї вірогідності до мінімальної межі є придбання та використання спеціальних знань, які дозволяють правильно оцінити обстановку щодо можливості вибуху. Крім того, ці знання дозволять прийняти відповідні заходи щодо запобігання вибуху, а також забезпечення власної та суспільної безпеки.

2. Ваш дім (квартира, офіс, гараж та ін.) – Ваша фортеця?

Чим більш упорядковане Ваше життя, тим більш передбаченим є Ваша поява в тих чи інших місцях простору, що суттєво полегшує планування та здійснення “персональних” підривів. Разом з тим, ніколи не можна виключити можливість знаходження в вибухонебезпечній зоні, яка “належить” іншій людині. Тому слід звертати увагу на все незвичайне, як в звичній обстановці, так і в обстановці, в якій Ви з необхідності опинитеся.

Наближаючись до місць звичайного перебування (квартира, офіс, дача, кафе та ін.), звертайте увагу на наявність:

- свіжоскопаної землі, скупчення сміття на шляху руху, свіжопофарбовані або свіжовідштукатурені місця на стінах;
- розкидані, незвично розташовані, залишені без нагляду або ті, які не повинні знаходитись в цьому місці, різноманітні побутові предмети (пакети, коробки, сумки, кейси, чемодани, металеві та скляні ємності від продуктів, напоїв, фарб та ін.).

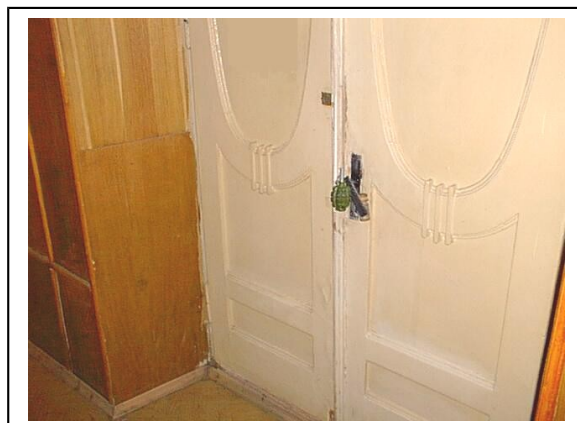
Якщо виявлено предмети з характерним звуком роботи годинникового механізму, індикаторними лампочками, вимикачами, дротом або антенами, скористуйтесь найближчим телефоном і повідомте про знахідку відповідні органи.

При будь-яких обставинах не можна приймати від сторонніх незнайомих людей різні предмети (квіти, кореспонденцію та ін.), якщо приймання предметів визначеного характеру (наприклад, квітів) не є для Вас звичайною справою і відбувається постійно.

При вході до приміщення і виході з нього слід уважно оглянутись і з'ясувати:

- **чи нема чогось стороннього на площадках і сходах;**

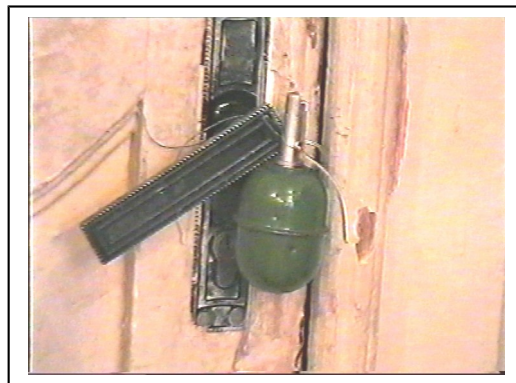

- **в якому стані перебувають звичні для даної обстановки предмети (полотно і короб вхідних дверей, замки, стіни, дверцята комунікаційних ніш);**
- **чи немає на них пошкоджень, зміни кольору;**

- **чи знаходяться предмети на звичайних місцях тощо.**

Ніколи не відкривайте двері ривком (як ззовні, так і з середини приміщення) якщо до них прив'язаний шнур, другий кінець, якого закріплений, наприклад, на кільці запала гранати...

Повільне відкривання дверей дозволяє виявити додаткове навантаження, яке перешкоджає вільному відкриванню, а іноді (наприклад, у відомому випадку з Київською синагогою) – виявити той самий шнур. Якщо щось не так, то краще відійти на безпечну відстань і принаймні обміркувати, в чому тут справа.

Якщо приміщення обладнано сигналізацією, своєчасно перевіряйте надійність її роботи. При наявності апаратури зовнішнього або внутрішнього відеонагляду, перше, що потрібно зробити при вході до приміщення – впевнитись у справності апаратури. Перевірити, чи не було спрацювань, переглянути відеозаписи. У разі виявлення чогось незвичайного, необхідно проаналізувати ситуацію і, при необхідності, прийняти адекватні заходи захисту.

Вам подзвонили у двері, але в “глазок” нікого або нічого не видно? Кращий спосіб з’ясувати, що відбувається за дверима – подзвонити сусідам і попросити їх подивитись, хто чи що знаходиться за дверима. При відкриванні дверей із середини приміщення, не завадило б перестраховатися ланцюжком. В разі, якщо Ви почули якісь сторонні звуки, двері необхідно закрити та відійти від них, і знову ж таки подзвонити сусідам.

3. Навколо та у середині автомобіля.

Автомобіль є дуже зручним об’єктом для “персонального” вибуху за цілою низкою причин: його легко впізнати, він возить одних і тих же людей по одних і тих же місцях, його залишають без нагляду на час, якого наразі вистачає для закладання ВП не тільки під днище, а і у салон автомобіля. Отже, якщо за автомобілем немає постійного та ретельного нагляду, необхідно (перед тим, як знімати із сигналізації) оглянути місце паркування і сам автомобіль.

Оглядаючи поверхню землі або асфальту біля та під автомобілем, слід звернути увагу на:

- розташовані біля автомобіля сліди взуття, залишені особою, що стояла обличчям до автомобілю;
- заглиби, що могли залишитись від підйомних механізмів, які застосовувались для піддомкращування при закріпленні ВП на днище;
- частки землі або дорожнього покриття, які могли бути викинуті зпід автомобіля при встановленні ВП;

- стан каналізаційних ґрат, люків, зливних труб, урн для сміття, які знаходяться поряд з автомобілем;
- наявність сторонніх предметів (пакетів, сумок та ін.) біля або під автомобілем.

При огляді автомобіля, зверніть увагу на наявність:

- електропроводів, які проникають в середину автомобіля (вікна, двері, багажник, капот, кришка бензобаку);
- відбитки пальців або інших слідів на багажнику, капоті чи ковпаках коліс;
- шматків липкої стрічки, мотузків, проводів на автомобілі або біля нього;
- проводів та пристроїв, що прикріплені до кузова, двигуна, вентилятору;

пній трубі, у горловині бензобака, під баком, колесами, біля акумулятора,

- у салоні автомобіля необхідно звернути увагу на пакети і конверти, які Ви не бачили раніше, стан чохлів, килимків, вміст рукавичного ящика;

Якщо ЩОСЬ викликало підозру, не сідайте за кермо і не робіть спробу завести двигун, відійдіть від авто та викличте відповідні органи.

Правила огляду приміщень та автомобіля можна застосовувати і при оглядах пасажирських приміщень інших транспортних засобів (купе, каюти та ін.).

4. Поштові та інші “сюрпризи”.

Листи, посилки та інше для зведення рахунків використовувалось ще до виникнення регулярного поштового сполучення. Але ВП для цього не використовувались, бо їх тоді ще не було. Перевага надавалася отрутам (отруєний папір, книги, вино та ін.). Сучасні технології дозволяють виготовляти дуже малі і водно час, доволі потужні ВП, які легко і зручно можуть бути доставлені до адресату. У зв'язку з цим, при отриманні кореспонденції завжди необхідно звертати увагу на:

- помітки “Особисто в руки”, “Відкрити особисто”;
- старанно запаковану кореспонденцію (наприклад, пакет, обклеєний значною кількістю пакувальної стрічки);
- нерівномірне чи несиметричне розташування вмісту в середині упаковки;
- незвичайна жорсткість або громіздкість упаковки;
- непомірно велика вага листа або бандеролі;
- незвичайний запах (наприклад, що нагадує гуталін);
- непомірне намагання посильного вручити передачу, посилку, кореспонденцію особисто в руки конкретної людині.

Взагалі, **Ваша обачність – запорука Вашої безпеки.**

5. Що не можна та що потрібно.

При виявленні підозрілого предмета, який може бути вибуховими пристроєм, **неможна:**

- гаяти часу;
- збирати “консультантів”;
- робити спроби розрядити ВП;
- знаходитись біля місця закладення ВП.

Якщо Вам пощастило і Ви своєчасно виявили **ВП** або щось схоже на нього, необхідно, не порушуючи обстановки, швидко виконати **наступні дії:**

- попередити оточуючих про знахідку;

- подзвонити з любого телефона (крім мобільного!) “02” та сповістити про виявлений предмет, його місце знаходження, назвіть своє прізвище, домашню адресу, телефон і місце, де Ви будете чекати співробітників міліції.

**ТЕЛ.
- 102-**

ВТУ ДНДЕКЦ МВС України